

Täysistunto

Tiistai 17.5.2022 klo 12.15—15.40

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 59/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 4/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt pyydän, että muut keskustelut menevät salin ulkopuolelle. — Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 4/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.28 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (esittelypuheenvuoro): No niin, arvoisa puhemies, palaataan sitten arkisten asioiden äärelle. Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 4 luvun 4 §:ää siten, että jatkossa työ- ja elinkeinotoimiston on mahdollista tarjota yritykselle maksutonta valmennusta työntekijän palkkaamisessa ja työnantajavalmiuksien kehittämisessä. Tavoitteena on madaltaa etenkin yksinyrittäjien ja mikroyritysten rekrytointikynnystä ja nostaa sitä kautta työllisyysastetta. Tämä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Tämä valmennus on tarkoitettu ensisijaisesti siitä eniten hyötyville kasvuhakuisille yksinyrittäjille ja mikroyrityksille. Valmennuksen tarjoaminen on kuitenkin mahdollista myös muille kuin yksinyrittäjille ja mikroyrityksille, jos yrityksen katsotaan hyötyvän tarjottavasta valmennuksesta. Valiokunta kannattaa ehdotettua muutosta ja pitää uusien työpaikkojen syntymisen vuoksi tärkeänä, että yrityksiä tuetaan jo niiden kasvun alkuvaiheissa.

Yrittäjän rekrytointiosaamista kehittämällä madalletaan kynnystä työllistää henkilöitä nimenomaan työsuhteeseen. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää tärkeänä, että palvelun toteuttamista osana työ- ja elinkeinopalveluja seurataan ja että palvelun vaikuttavuudesta tehdään erillinen arviointiesitys.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen.

Arvoisa puhemies! Tämä mietintö on yksimielinen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Ja edustaja Taimela, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2022 vp

15.30 **Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Näin, että siellä oli edustajakollega Satonen ensiksi, mutta hän oli näköjään peruuttanut puheenvuoronsa.

Ihan lyhyesti tästä esityksestä:

Elikkä hallitus tekee ja on tehnyt joka päivä töitä mahdollisimman korkean työllisyysasteen eteen. Tavoitteen pitää olla se, että kaikilla, jotka töihin pystyvät, niitä haluavat ja hakevat, on myös töitä.

Tässä esityksessä, joka saavutti myös valiokuntatyössä yksimielisen mietinnön, muutetaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettavaa lakia, niin kuin meidän valiokunnan puheenjohtaja totesi. Jatkossa työ- ja elinkeinotoimiston on mahdollista tarjota yritykselle maksutonta valmennusta työntekijän palkkaamisessa ja työnantajavalmiuksien kehittämisessä. Nopeasti ajateltuna kyseessä on nyt laki, jonka olisi pitänyt olla mielestäni käytössä jo vuosia.

Valmennus on tarkoitettu ensisijaisesti siitä eniten hyötyville kasvuhakuisille yksityisyrityksille ja mikroyrityksille eli juuri heille, joiden on myös haastavaa panostaa itse taloudellisesti erilaisissa rekrytointitarpeissaan. Yrittäjän rekry-osaamista kehittämällä madalletaan kynnystä työllistää henkilöitä nimenomaan työsuhteeseen.

Valiokunnassa totesimme, että on tärkeää, että laki antaa mahdollisuuden valmennuksen tarjoamiseen myös laajemmin, jos yrityksen katsotaan hyötyvän tarjottavasta valmennuksesta, ja tähän on ainut oikea tapa ja tyyli. Koska tavoite on auttaa yrityksiä, lain tavoitteita ja palvelun vaikuttavuutta pitää seurata, ja niin kuin valiokunnassa totesimme, tehdä siitä myös myöhemmin erillinen arviointiselvitys.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

15.32 **Ilmari Nurminen sd:** Arvoisa puhemies! Hallitus on ylipäänsä pyrkinyt vahvistamaan työllisyyttä tukemalla ihmisiä töihin ja työntekoon. Meillä on erilaisia kuntakokeiluja, joiden tarkoituksena on auttaa ihmisiä töihin ja sitä kautta löytää koulutus-, harjoittelutai työpaikka, ja tästä on paljon hyviä tuloksia. Meidän työttömyyshän on koko ajan vähentynyt ja työllisyysaste on vahvistunut tämän hallituskauden aikana, kun meidän politiikka on ollut työttömiä tukevaa ja työntekoon kannustavaa.

Tärkeää on, että nyt myös valiokunta hyväksyy yksimielisenä tämän esityksen, jossa myös tuetaan yksityisyrityksiä ja näitä mikroyrityksiä, kuten valiokunnan puheenjohtajakin toi esiin, eli tarjotaan yrityksille valmennuksia ja tukea, joilla he voivat sitten työllistää ja sitä kautta meidän työllisyyttä vahvistaa.

Tämä on hyvä ja oikeastaan aika pieni muutos tähän mutta tärkeä ja oikeansuuntainen. Hienoa, että nyt valiokunta saa tämän eteenpäin ja tätä kautta voidaan myös vahvistaa meidän työllisyyttä entisestään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

15.33 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Kun ei voi käsiänsä taputtaa täällä, niin ei voi muuta kuin kuitenkin nähdä sen, että nyt tämä hallitus tekee juuri niitä toimenpiteitä, joita olisi tarvinnut tehdä jo edellisissä ja sitä edellisissä hallituksissa: tukee työnantajia, niitä mikroyrityksiä ja niiden rekrytoinnin sulavoittamista ja nimenomaan sitä, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2022 vp

asiantuntemusta voidaan lisätä koulutuksella. Paljon muutakin olisi pitänyt tehdä jo aikoja sitten, vaikkapa niin, että tämä paikallisen sopimisen kinastelu olisi ollut enemmänkin paikallisen sopimisen opastamista sinne työnantajapuolelle. Riitelemme turhaan asioista, joita voitaisiin tällä tavoin edistää niin, että työmarkkinoita kehitetään myös täältä valtiovalan puolelta niin, että annetaan osaamista yrittäjille siinä, kuinka työsuhdeasioita hoidetaan. Tässä esityksessä nimenomaan rekrytointia hoidetaan ja siihen tuodaan sitä tarpeellista osaamista. Tämä on erityisen tärkeä ensimmäinen askel siihen suuntaan, jota ei ole vielä huomattukaan, mutta tämä on merkitykseltään tärkeä. Haluaisinkin, että tästä enemmän voitaisiin julistaa, kuinka tärkeä askel koko työelämäkentälle on, että eduskunnassa tehdään päätös hallituksen esityksestä, että tuomme yrittäjille enemmän tukitoimia, jotta työelämä voi paremmin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

15.35 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Tämä esitys on hyvä, ja se on valiokunnassa yksimielisesti hyväksytty. On totta, että meillä on aikamoinen kynnys siirtyä yksinyrittäjästä työnantajaksi. Toki kaikki yksinyrittäjät eivät haluakaan työnantajaksi, koska osa heistä haluaa ikään kuin elättää itsensä omalla työllään ja on tyytyväinen siihen. Mutta paljon on myös niitä, jotka haluaisivat, mutta se kynnys on iso, koska se tuo mukanaan yrittäjäriskin merkittävällä tavalla, jos rekrytointi ei onnistu tai tulee sairastumisia tai muita asioita, jolloin sitten pienyrittäjä joutuu... Hänen riskinsä on, totta kai, paljon suurempi, jos palkkaa yhden ihmisen, kuin sen, jolla on vaikka 100 henkeä töissä. Yhtä ihmistä kohden se riski on tietysti suurempi. Mutta on totta myös, että siihen tarvitaan tällaista neuvontaa apua kaikkien niitten prosessien kanssa selviämisessä. Osalla jo pelkästään se tuottaa haasteita, ja sen takia tämä esitys on hyvä, eli tätä on helppo kannattaa.

Sen sijaan siitä en voi olla kyllä samaa mieltä edustajien Nurminen ja Myllykoski kanssa, että tämä hallitus olisi erityisesti kunnostautunut tässä työllisyydenhoidossa. Kyllä pikemminkin on niin päin, että tässä on päätöksiä siirretty toinen toisensa jälkeen, on perustettu erilaisia kolmikantatyöryhmiä, jotka eivät ole saaneet käytännössä mitään aikaan. Työllisyyden kannalta ainoa merkittävä päätös, jonka tämä hallitus on kyennyt tekemään, on ollut tämä yli 55-vuotiaiden paketti, joka on parasta aikaa valiokunnan käsittelyssä. Sitteen on tällaisia yksittäisiä pieniä, kuten tämä. Työllisyysvaikutus lienee aika vähäinen, mutta on se oikeaan suuntaan, niin että sille haluan antaa kyllä tunnustuksen. Mutta kyllähän todelliset kysymykset ovat siellä, että lähdetään kannustinloukkuja purkamaan, tehdään se paikallinen sopiminen, ulotetaan se myös pienempiin ja keskiuuriin yrityksiin, ja sitä kautta me löydetään oikeasti apuja tähän työvoimapulaan ja saadaan työllisyyden taso nostettua pohjoismaiselle tasolle. Otetaan vain oppia siitä, mitä esimerkiksi Ruotsi ja Tanska ovat tehneet, niin niillä päästään kyllä pitkälle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

15.37 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! On tietenkin hyvä, että tuetaan yrittäjyyttä siinä mielessä, että on helpompi palkata sinne työvoimaa. Ja tämä on yksi toimenpide, mitä nyt tässä hallitus on esittämässä — ihan hyvä niin.

Ja muutenkin pitäisi tukea vielä enemmän sitä, että yritykset pystyisivät palkkaamaan työntekijöitä. Varsinkin sen ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on monelle aika han-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2022 vp

kalaa: mietitään, miten se palkataan, jos tarvitsee maksaa kaikenlaisia maksuja, tulee maksettavaksi veroasioita ja muita. Ensimmäisen työntekijän palkkaaminen on monelle pienyrittäjälle ongelma. Se mietityttää kyllä kovasti, ja siihen tarvitaan kyllä varmasti tukea myös jatkossa.

Toisaalta haluaisin nostaa esille myös nämä oppisopimuskoulutusasiat. Toivoisin kyllä, että näihin kiinnitettäisiin vielä enemmän huomiota. Välttämättä se oppisopimuskoulutus ei olisi ihan hirveän kaukana työpaikasta. Mutta näitä kannattaisi harkita: kaikki eivät välttämättä halua koulunpenkille vaan nimenomaan käytännön kautta oppia ammattiin. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 59/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisälön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.